

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGETARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Városok kongresszusa.

A modern állam főerőssége a városban fekszik. Itt lüktet az igazi erő, itt él az intelligencia, itt fejlődik a kultúra. Csak-hogy nálunk ezt nem igen akarják felismerni. Nálunk az állami élet középpontja a megye, a község. Innét az az absurdum, hogy erős vidéki központok nem tudnak fejlődni, hogy vidéki városaink fejlődni nem képesek.

Győr városa kongresszusra hívta össze Magyarország városait. És május 28-ikán össze ül majd a kongresszus, hogy megvitassa a városok helyzetét az állammal szemben, és megbeszélje azokat a módokat, melyek a városok pénzügyén, ipar és kereskedelmén és kulturáján lendíthetnének.

Jól és okosan tette a legutóbbi városi közgyűlés, hogy szintén küldött képviselőket e kongresszusra. Sőt nagyon helyes volt elhatároznia egy oly indítvány előterjesztését, mely az államtól az államnak teljesített szolgálatok megfizetését kéri.

Más utasítást nem kapott a küldöttség, és talán nincs is szükség. Mert ott, a hol a város érdekeiről van szó, ott semmiféle más tekintet nem jöhet latba. És az már tisztázott kérdés, hogy teljes önkormányzat nélkül mire sem mehetnek a városok. Míg a városi képviselőtestületek működése és működési joga csak illuzorius, addig a városok fejlődéséről beszélnünk sem lehet.

Igaz, hogy az önkormányzatot nagy veszély fenyegeti. Mert nálunk a „modern”-ség egyik főalkatelemét az képezi, hogy centralista legyen. Mert csak a paraszt ragaszkodik a közigazgatás önkormányzatához — sokféle hallani.

Pedig a dolog épenséggel nem áll így. Sőt egészen ellenkezőleg. Kivéve az autokracziában szenvedő Poroszországot, az élni-halni nem tudó Ausztriát és a sok bajjal megáldott Dániát: mindenféle az autonomisták kívánságai győztek. Sőt Anglia — a közjogok őshazája — épen akkor lépett az autonomia terére, mikor nálunk a centralizáció már-már győzedelmeskedni látszott.

De nem győzedelmeskedett, és józan ész szerint ítélve, nem is fog győzedelmeskedni, mert a centralizáció győzelme a decentralizáció felett a magyar vidéki városok halálát jelentené.

Belátták ezt a miniszteriumban is, és az az előadási tervzet, melyen a győri indítványok baziroznak, nem is mer a városok autonomiájával oly egyszerűen végezni, mint azt a „dühös” centralisták szeretnék. De nem is fekteti a városok autonomiáját oly széles alapra, mint azt városok jogos érdeke megköveteli.

A miniszteri gyámkodás — ez a Prokusztos ágy, mely a városi képviselőtestület minden jogát megnyirbálja — továbbra is fenntartatik. És evvel vége az autonomiának! Ha a miniszternek bármely határozat, mely bár a város érdekeit a leghathatósabban és legjobbban szolgálja, nem tetszik megsemmisítheti.

De hát akkor, mit ér a képviselőtestület működése?

A feleletet rá megadni nem nehéz.

Igaz, hogy azt mondják: ki védi meg a várost a klikk-uralom ellen, mely fájdalom, mindenütt felütötte a fejét?

Hát erre sem nagyon nehéz megfelelni. Mindenki védje meg a várost, csak a miniszter nem. Mert a miniszterium politikai fórum, mely mindig hajol a pártszellem felé. Ha van helye a felebbvitelnek, ott van a közigazgatási bíróság, mely döntsön.

És lehetne, sőt talán kellene is az összferhetetlenséget a városi képviselőtestületre is kiterjeszteni. Mert hogy sok visszaélésnek venné élet, avval tisztában van mindenki, ki a városok közgyűléseit figyelemmel kíséri.

Csak egy dologban lehetne nehezen nélkülözni a felsőbb jóváhagyást: a pénztár és számvevőség ügyvitelét alapos tanulmány és szakképzettség nélkül revideálni, lehetetlenség. A városi képviselő erre e g y m a g a képtelen, miért is segylyre szorul. És ezt adja meg a miniszter! Persze sokkal jobban oldaná meg ezt a kérdést is a számvevőszék, de e kérdés illetően megoldása annyi költséggel és bajjal járna most, hogy rá gondolni korai.

Ez — és csupán ez — képezheti a miniszter működését a városok közigazgatásában. De azt a jogát, hogy a város adás-vétel ügyleteibe, a városok gazdálkodásába beleszólhasson, elismerni nem lehet, mert nincs rá semmi alap.

A legjobb ellenőrzést mindig a lakosság maga gyakorolhatja. Ismeri a viszonyokat, és ismeri — ha vannak — a titkos és tiltott rúgókat is, melyek a

miniszter előtt teljesen ismeretlenek. De épen ezért arra kellene a súlyt helyezni, hogy a lakosság figyelmét a városi ügyek felé tereljék.

Sokféle, mint pl. Ujvidéken is, az utóbbi időben intenzív élet fejlődött ki a városi közgyűléseken, a mi maga után vont az, hogy a lakosság figyelemmel kíséri a városi gazdálkodást. De legtöbbször teljes apathiával viseltetnek a városi ügyek iránt. És ezért be kellene hozni az általános szavazati jogot, és azt hiszszük, hogy semmi sem fejlesztené a városokat jobban, mint épen az általános választói jog. Mert addig, míg a lakosság zömére csak kötelességek nehezdednek jogok nélkül, addig nem számíthatunk igazi városi életre, és addig a klikk-uralom ki nem ölhető.

Persze más téren is kellene a klikk-uralom kiirtásához fogni. Itt van — hogy mást ne is említsünk — a virjlis intézmény és a hivatalnokok részvétele a közgyűlésen szavazati joggal. Egyik mellett sem hozhatunk fel érvet, és mégis fent tartják ezt a sajátos magyar intézményt, melyre azonban büszkék nem lehetünk. Az a szerencsétlen gondolat, hogy a kormánynak többséggel kell rendelkeznie a városi közgyűlésen, sok pénzbe került már a városoknak és ki tudja, mennyibe fog még ezután kerülni?

A győri kongresszus okos gondolat, és remélhető, hogy szép sikerrel is jár majd. Mert ott, a hol Magyarország ereje, élete, vére és kulturája egy ponton összetalálkozik, szép eredmények várhatók. És ép ezért ajánljuk e megjegyzéseinket az ujvidéki küldöttség figyelmébe. Mert ha más nem is, nagyon megszívlelésre méltók!

(6).

Ujdonságok.

(Április 11.) Ma van április 11-ike: az a nap, melyet a törvényhozás a magyar nemzet szabadságünnepének rendelt. Már pedig a magyar nemzetnek ez ünnepe márczius 15-én van, és magyar ember e napon üli meg a sajtó- és gondolatszabadság ünnepét. Ujvidéken is így gondolkodik a nép, és csak a hivatalok ünneplik április 11-ikét. A muszajünnep csak nem tud talajt verni.

(Pótvásár.) Vasárnap volt a helybeli tavaszi országos vásár pótvásárja. Eső és szél uraikodott, a miért is a vásár épenséggel semmi eredménnyel sem járt.

(Hangverseny.) Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” 1900. évi április hó 16-án (husvét másodnapján) zászló-alapja javára az „Erzsébet” szálló dísztermében tombolával és

tánczcal egybekötött zárkörű, alapszabály-szerű hangversenyt és műkedvelő előadást rendez, a következő műsorral: 1. „Választás”. Matrózda. Szövege: Császár F.-től, szerző: Allaga Géza, éneklő az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör. 2. „Közégi pásztor”. Vig monolog B.-től, előadja: Horváth Jenő ur. 3. „Váratlan fordulat”. Jelenet: Murai Károly-tól. Személyek: Feleség: Vujkovic Emma k. a. Férj: Pajzán Béla ur. 4. „Magyar népdalok”. Fortuner Elektől. Éneklő az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör. 5. „Kihallgatásnál”. Járásbirósági vig jelenet B. F.-től. Személyek: Andaházi Jenő, járásbíró: Julinek Ferencz ur. Perczegi Jeremiás, járásbirósági irnok: Barth Károly ur. Keserű Mameluk Cyprian, zöldség áruló: ifj. Szalkay Ferencz ur. Keczegi Ferencz, kőműves: Lepár István ur. 6. „Magyar népdalok”. Bariton-solo. Éneklő: Klein József ur. 7. „Czipó ur parádjára készül”, Vig jelenet F. L.-től. Személyek: Czipó János, pékmester, veterán egyesület alparancsnok: Dobacsek Ferencz ur. Ferkó, inasa: Steinfeld József ur. 8. „Eli dal”. Goll Jánostól, éneklő az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör. Belépti-díj személyenként 1 korona. Tombola-jegyek darabja 20 fillér. Kezdet 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

(Hamis koronák.) Egy idő óta alig mulik el nap, melyen a rendőrségnek néhány hamis koronát ne kellene elkobozni. Hogy honnét kerülnek ki e hamisítványok, tudni nem lehet. De primitív utaztatuk, mely első pillanatra is lehetővé teszi hamis voltukat felismerni, mindenkit megvédeni e hamisítványok ellen.

(Jó őrizetre bizta!) Csenejác Tósáné tegnap reggel ki vitte fiatal hagyma készletét a piacra. Ugy 9 óra tájban egy ismerőse elhívta egy rövid időre, mely idő alatt Éva nevű szomszédjára bizta árujának őrzését. Mily nagy volt azonban az ámudata, midőn úgy Évának, mint a fiatal hagymának csak hülyt helyét találta. A rendőrség, melynél a feljelentés megtétt, megindította a vizsgálatot.

(Rühös ló.) Góga András helybeli szállási lakó a vasárnapi vásárra felhajtotta a lovát. Minthogy azonban a rühesség szimptomáit konstataáltak rajta, elkobozták és elégették, miután a bonczolás a rühességet igazolta.

(A magyar czimer használása.) A magyar czimert az 1883. évi XVIII. törvény alapján árucikkeken, czimtblákon és nyomtatványokon csak a miniszterelnök külön engedelmé alapján szabad használni. A hatóságok különböző módon magyarították a törvény meglehetősen homályos szövegét és megtörtént, hogy a rendőrség egy óras üzletben elkobozta valamennyi óráját, a melyen díszítésnek a magyar czimer volt. A belügyminiszter most mondja, hogy a czimert csak a személylyel vagy czéggel kapcsolatban nem szabad használni. Nem szabad a czimert használni, ha azt a hitet ébreszti, hogy az illető hivatalos személy. az állammal összeköttetésben van vagy árujának kiválóságáért kitüntetésképen kapta; a czimer készítése és árusítása ellenben szabad. Megengedi a rendelet azt is, hogy iparcikkeken díszítéseknek is használják a czimert, de a személyre vagy czégre való minden vonatkozás nélkül.

(Mégmérgezett kis fiú.) A baja—szabadkai vasúti vonalon fekvő Csikéria községben apja megbocsájthatatlan gondatlanságának esett áldozatul egy tíz éves kis fiú. Pertics József ottani földmivesnek ugyanis a múlt szerdán dolga akadt Kunbaján, a hová tíz-estendős kis fiát is magával vitte. Dolgát elvégezvén, apa és fiu együtt betértek a nagykorosmába, a hol annyira leitták magukat pálinkával, hogy a kis fiu még aznap este alkoholemérgezés következtében kiszendvedt. A hirtelen halál gyanusnak tünt fel, a halottkém betiltotta a temetést és az esetről jelentést tett a rendőrségnél. A hivatalos bonczolás megerősítette a fenti tényállást és a rendőrség az esetet a kir. ügyészséghez tette át.

(Az ó-becsei mérgekeverő.) Bálint Mihályné szül. Karácsonyi Vera hűnügyében, a ki férjét megmérgezte, a vizsgálat — mint tudósítónk írja — meglepő részleteket derített ki. Bálintné már a múlt év őszén megmérgezte egyszer az urát, a kitől szabadulni szeretett volna, még pedig szerencsikával, de a férj ekkor meggyógyult. Mult hó 23-án egy cigányasszonnyal állítottott össze hatásosabb mérget rézgálicz, marólug és kőrishogár keverékből. A gonosz asszony úgy járt el, hogy az urának előbb kőrishogárport öntött a pálinkájába s mikor az ettől beteg lett, orvost hívott. Az orvos porokat rendelt s az asszony ezeket a porokat összekeverte a cigányinó által készített méreggel és úgy adogatta be a férjének. Ettől aztán Bálint Mihály örökre meggyógyult. Mikor az asszony megtudta, hogy a hatóság férje felbonczolását elrendelte, elment két ó-becsei orvoshoz és megakart vesztegetni őket, ha a bonczolás alkalmával titkát el nem árulják. Az orvosok ezt bejelentették a hatóságnak, mire az asszonyt letartóztatták. Az asszony erre megvallotta, hogy az urát ő pusztította el, mert őt megfertőztette és ezért meggyűlölte.

(Uj jegyző.) Csurogon szerdán délután volt a községi jegyző választás Nikolics Izidor zsabylai főszolgabíró elnökelete alatt. A főbíró a pályázók közül Vuicsics I. turiai jegyzőt, Kékits J. Bozsidár szttamási segéd-jegyzőt és Aradszky Ulászló adai jegyzőt, jelölte. Szótöbbséggel Kékits József Bozsidár b.-szttamási segéd-jegyző lett megválasztva. A többi szavazatot Aradszky kapta.

(Véres verekedés.) B.-Doroszlón Moschina Bálint szolgálégény, midőn mult hó 26-án este haza felé ment, lakása előtt Nagy Mihály és még néhány társa által botokkal a földre leveretett. Nevezett szolgálégényt az utcán menők találták meg a földön véres fejjel. Sérülése 14—16 napig tart. — Nagy Mihály most szabadult ki a zombori kir. törvénszék fogházából, úgy látszik, nagyon megtetszett neki, hogy oly hamar visszakivánczik.

(Kis Robinsonok.) A budapesti rendőrkapitányság ma délelőtt sürgönyileg értesítette a szabadkai rendőrséget, hogy Pair Hugó, Lówy Adolf 12 éves, Barsai Lajos 13 éves és még 2 ismeretlen fiu, valamennyien reálisiskolai tanulók Budapestről ismeretlen helyre szöktek és valószínűleg Palicsnak vették utjukat. Az aggódó szülők keresik gyermekeiket s kéri a rendőrséget, hogy kutassák fel őket. A rendőrség megtette a szükséges intézkedést.

(Öngyilkosság.) Csávolyról írják: Mayer Márton ottani jómódu gazda, a mult héten lakása padlásán fölakasztotta magát. Tettének oka bankódás fia miatt, a ki a szabadkai tébolydában már hosszú idő óta betegen tartózkodik.

(A tanítónők öröme.) Nagyfontosságú rendelkezést bocsájtott ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter, a melyet örömmel fogadtak az állami iskolás tanítónők. Ezelőtt az volt szokásban, hogy a férjhez ment tanítónő megbetegedése esetén maga fizette a helyettesét. A miniszter most megengedte, hogy a lebetegedett tanítónők helyettesítési díjai az állam terhére irassanak. A miniszter rendelete most érkezett le a kir. tanfelügyelőséghez.

(Tüzeset.) Bács-Doroszlón f. évi márczius hó 31-én este 9 órakor a Csernicsek Mihály tulajdonát képező 5¹/₂ öl hosszú nádtetőzetű félszere leégett. Benégett takarmány, gazdasági eszközök és a szárítás végett kiterített ruhaneműek. A kár mintegy 297 korona. Leégett továbbá zabszalma, kukoriczaszár és deszkakerítés. A tüzet éjjel felé sikerült elfojtani. A tüzesetről a vizsgálatot az ó-sztapári csendőrőrs vezeti.

(A vásott fiu.) P. J. szabadkai lakosnőnek nagyon rossz fia van, folyton szidta és fenyegette anyját, sőt lelőni is akarta. A szerencsétlen asszony a rendőrség segélyét vette igénybe, hogy fiát magától távol tartsa. A fiu felment Budapestre, de ott állást nem kapván,

étlen-szomjan kóborult a városban, a mig gyalog visszajött Szabadkára. Hat napi gyaloglás után ma rongyosan, piszkosan megérkezett. Jelentkezett a rendőrségnél és kérte, hogy békítsék ki az anyjával, ami ma Raicsich kapitány közbenjöttével meg is történt.

(Főgimnázium Zentán.) Zentáról írja tudósítónk: Egy hónappal ezelőtt itt járt a vallás- és közoktatásügyi miniszter biztosa és a főgimnázium ügyében tárgyalásokat folytatott. Ennek eredményéhez képest az állam 21.000 korona segélyt ad. Zenta város szerdai közgyűlése is foglalkozott a főgimnázium ügyével és elhatározta, hogy a gimnázium kiegészítéséhez a város közönsége is hozzájárul, így tehát ez év őszén megnyílik a főgimnázium VIII. osztálya és a zentai gimnázium egy rangba kerül az állami intézetekkel.

(Kegyetlen apa.) Csuz Miklós ó-becsei lakos rossz apa, iszákos és keresményéből nem sokat lát a családjára. Ha haza jön, mindig szidja veri feleségét, gyermekeit is. Ezt 15 éves Antal fia annyira szívére vette, hogy az élettől megválni határozta el magát. Szerdán fölment a padlásra és mindent előkészített. Már ott volt a kötél, a szék, mikor véletlenül felment a padlásra Antalnak öregapja, Kovács János és megzavarta a fiatal öngyilkos-jelöltet. Most az öregapa panaszt tett a kegyetlen apa ellen.

(Osaládi tragédia.) Bajáról vesszük a következő tudósítást: Két évvel ezelőtt meghalt Baján D. A., a város egyik legelőkelőbb tagja, ki a társadalomnak is díszje volt. Gyermekeit előkelő uri nevelésben részesítette. Egyik leánya közvetlen halála előtt ment haza egyik külföldi nevelőintézetből. Az özvegy szintén előkelő uri család gyermeke volt, érthető tehát, hogy három leánya, a kik közül kettő már asszony, a vármegye előkelő társaságaiban vezető szerepet játszanak. Ennek az uri családnak a feje — az apa — alikhogy elhalt, az özvegy rövid idővel a szerető férj halála után — beleszeretett a ház mindenésébe s alighogy a gyászév letelt, férjhez is ment hozzá. A negyven-ötven éves özvegy oly boldog volt a 26 éves új férjével, hogy leányát is hozzákényszerítette második férjének az unokacsécséhez, egy kőműves legényhez. A mindenes és a kőműves most már közös erővel hozzáláttak a két uri nő vagyonának elpusztításához s a mit lehetett el is pusztítottak. Mikor pedig már a pénzből kifogytak, a két asszonyt ütötték, verték s arra akarták őket kényszeríteni, hogy napszámban menjenek velők dolgozni. Erre elvált a két nő, a ki azonban nem tudott megélni s az élet nyomora arra kényszerítette az anyát és a leányt, hogy karjaikat összekötve, a Dunába ugorjanak. Így szabadították meg magokat attól a keserves élettől, melybe az anyának meggondolatlan lépése sodorta őket. Az eset óriási izgatottságot keltett nemcsak Baján, hanem egész megyében is.

(Tolvaj hálótárs.) Óbecsén Breckó Anna cselédleány Bada Rozánál kért éji szállást mult pénteken. Bada megkönyörült rajta, és hálótársul fogadta, de biz az úgy halálta meg a jó helyet, hogy korán reggel búcsúzás nélkül eltűnt és magával vitte a háziasszony nagy selyemkendőjét és több apróságot. Bada jelentést tett a rendőrségnél és így a tolvajlott tárgyakat visszakapta.

(Furfangos osaló.) Ó-Becséről írják: Vasárnap történt, hogy Rélyin Gyula betért Milovánov Steva korosmájába és ott találta Sztákits Milost, a kivel beszédbe elegyedett. Beszéd kövben Sztákits azt kérdezte Rélyintől, hogy mennyiért adja el a disznóját. Az 40 frtot kért, ő 39 frt 50 kr. ajánlt s miután nem engedett egyik sem, nem tudtak megalkudni. Egyszerre azonban Sztákits szó nélkül távozott s mig Rélyin pityizált, addig ő elment annak lakására és a feleségének azt mondta, hogy a disznót megvette és már ki is fizette. Az asszony gyanétlanul kiadta a disznót. Sztákits elhajtotta, de nem messzire, mert még az utcán eladta Brankov Mladennak 30 frtért. A becsapott Rélyin erre panaszt emelt a rendőrségnél, mire Sztákityot feljelentették

annál is inkább, mert a disznónak hiányzik a passzusa. — Érdekes tudni, hogy ezt a sertést mult évben ugyancsak Sztákits adta el Rilyinek s már akkor sem volt passus. A sertést a rendőrség bitangságba vette, míg a vizsgálat tart.

(Az anya bűne.) A szabadkai hatodik körnek meg van a maga szenzációja. Különösen az asszony népség mesél sokat, mindegyik tud valami újat mondani arról a bűnesetről, a mely ugyan kedden, de csak ma jöttek a nyomára. Az eset részleteiről következő tudósításunk számol be: Özv. Ambrus Antalné 40 év körüli asszony szolgálatban volt egyik szabadkai uri családnál. Már körülbelül hat év előtt halt meg a férje, az asszony azonban viszonyt folytatott valakivel, a melynek eredménye az lett, hogy tegnapelőtt gyermeke született. Az utolsó napokban ott hagyta gazdáját és egy rokonához költözött, a szegény azonban, hogy özvegyasszony léte a golya látogatta meg, nagyon elkésztette s úgy látszik ezt eltitkolandó, elhatározta, hogy megöli gyermekét. Kedden reggel nem lévén senki a szobában a mikor a gyermek megszületett, vánkossok közé dugta, úgy hogy a szerencsétlen teremtés megfulladt. Azóta ott feküdt rajta, senkinek se fedezte fel bűnét, a mig nem tegnap rájöttek. Ugyanis az asszony meghalt. Mikor a halottkém a hullát megvizsgálta, elrendelte annak rendőri bonczolását s a mikor a mentők a hullakocsiba akarták tenni, a vánkossok között egy kis gyermek holttestét találtak. Így tehát az anya és gyermekének holttestét kellett a bajai temető bonczházába vinni. Mindkét holttestnek hivatalos bonczolása ma délután történt meg, Bogáromi János központi vizsgálóbíró és Pertics Ernő rendőrkapitány jelenlétében. A bonczolást Bartha Antal törvényszéki orvos végezte. A bonczolás alkalmával konstatalt, hogy az anya influenza következtében halt meg, a kis gyermek pedig élve született, de fulladás folytán meghalt. A vizsgálat most már megindult arra nézve vajon nem voltak-e az anyának büntársai is?

(Halálos íté.) Dautova, bács megyei községből jön a hír. Két gazdaember, akik évek sora óta élnek halálos gyűlölködésben összerúhtak és az egyik agyonütötte a másikat. Kamó Mihály volt az egyik gyűlölködő gazda. A község házáról igyekezett hazafelé és a véletlen szembe hozta Varga Ferenczcel, aki neki gyűlölt ellensége volt. Az öreg Varga Ferencz kiakarta kerülni Kamó Mihályt amikor az reá kiáltott: — Menekülj, csak menekülj! És amint ezt mondotta, ugyanakkor feléje suhintott egy bottal. A botütés fején érte Varga Ferenczet és pedig oly súlyosan, hogy az holtan esett össze. A gyilkost a szabadkai kir. ügyészség börtönébe kísérték.

(Élegett pénz.) Özv. B. J. né bajai lakos e héten drágán fizette meg szelességét. Egyik pénzintézetből egy borítékba csomagolva vitt haza két darab száz forintosat. A 200 forintot tartalmazó borítékot egyszerűen zsebre vágta és mire haza ért, teljesen megfélekedezett a zsebében lévő pénzről. Otthon zsörtölődve szedett ki a szoknya zsebéből többféle papirost és a fölött mérgelődött, hogy az ő zsebei mindig tele vannak papirossal. A zsebéből kiszedett papirosokat nagy dühösen vetette az égő kályhába. Mikor a tűzbe dobott papir lobot vetett, akkor jutott eszébe a megrémült asszonynak, hogy a tűzre vetett szürke borítékban volt a kétszáz forintja is.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent VII-dik füzeté következő szép zenemű ujdonságokat közli: I. Lengyel Miska „Zokog, zokog a hegedű“ magyar dalt. II. „New-York szép“ Kerker G. nagyhirű operettejéből a „Mint szeretlek édes angyalom“ dalt-tánczszal együtt. III. Spindler Fr. „Májusi Gyöngyvirág“ salon keringőt. IV. Huber Sándor „A bur szabadságharcosok indulóját“, mely az eddig megjelent „Bur indulók“ legszebbike és minden zenekar megismételhetett műsordarabja. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“

minden egyes füzeté. Évenként 24 füzet minden füzet 10—10 oldal hangjegy tartalommal a legjobbn megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 8 korona, félévre 120 oldal tartalomra 4 korona az előfizetés. Előfizethetni a most meginduló VII évfolyam II. évfolyamára a „Zenélő Magyarország“ (Klöckner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62. a. honnan megismerésre mutatvány füzetet ingyen és bérmentve küldenek.

Keresztyének üldözése. Réges-régen, ezeröttszáz éve imár, hogy a keresztyénség Rómában is nagyobb terjedésnek indult, annyira, hogy már veszedelmesnek is létszott. A római császárok, mintha előre érezték volna, hogy az ő székvarosuk nagyszerű oszlopsorait valaha betemeti az idő, a fescések jelvényét a kettős kulcs váltja föl, s a Pantheon kupoláját a Szent-Péter templom haladja túl. Mintha sejtették volna, hogy birodalmuk fegyverei megtompulnak a marttyrok testén, gögjuket eltiporja az alázat és birodalmukban egy új állam alakul; hogy eljön „a kor, midőn a kicsapongó istenek halottak, s kara lejár a dolyfős boldogoknak. — A szenvedők birják aztán a földet, — édes gyönyör lesz len hullatni könnyet. A ki nem szenvedett, az mind pogány . . . És valóban a hatalom tényeit félelred alatt tönkre tette az eszme fuvalma. A legnagyobbszerű forradalom volt ez az egyetlen, mely valóban megrázta az egész világot. Az történt az egész világgal, a mi Nagy Constantinussal: az égen megjelent előtte a kereszt, és rajta a szavak: „E jelben győzsz“. És a keresztet, a szenvedés jelét meglátta a világ, s üresen maradtak a szobor-istenek szentelt ligetei, és bennök az alabastromoltárk.

A keresztyénség föllépéséről Rómában, és terjedéséről szól a Nagy Képes Világtörténet mostani 62-ik füzeté.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 krjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18). s minden hazai könyvkereskedés után.

Kiadó laptulajdonos:
dr. Nemes Sándor.

Nyilt-tér.*

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó Ausztria) az anti-rheumatikus és antiarthritikus vértisztító-thea feltalálójának.

Köszvény és rheumatismus ellen.

Ha itt e helyen a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm urnak forró köszönetemet nyilvánítani azért, mert az ő vértisztító theája fájdalmas rheumának enyhét nyújtott és azért, hogy felhívjam figyelmét erre a kitünő theára mindazoknak, akik e bajban szenvednek. Nem tudom el sem mondani azokat az óriási kinokat, miket 3 éven át, minden időváltozásnál kiállanom kellett, s miben sem orvos-ság, sem a badeni (Bécs mellett) kénesfürdő használata sem segített. Álmatlanul hevertem éjjeleken át, étvágyam teljesen elfogyott, s testem is nagy mérvben fogyásnak indult. De miután e theát 4 héten át szakadatlanul használtam, fájdalmaim nemcsak hogy teljesen elmúltak, de ma, pedig már 6 hét óta nem használom a theát, — egész állapotom megjavult. Meg vagyok győződve, hogy mindenki aki hasonló bajban e thea segélyéhez fordul, azt és feltalálóját Wilhelm Ferencz urat áldani fogja.

Tisztelettel
Batschin-Streitfeld grófnő
ezredes neje.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ HAJÓK TAVASZI MENETRENDJE.

Ujvidékről—Budapestre:

Hétfőn, csütörtökön és szombaton
d. e. 11 óra 20 perczkor.

Első menet Ujvidékről márczius 23-án.

Ujvidékről Zimony, Belgrád és Orsovára:

Szerdán, pénteken és vasárnapon
este 6 óra 40 perczkor.

Első menet Ujvidékről márczius 21-én.

Ujvidékről Zalánkemény, Titlre:

Szerdán, pénteken és vasárnapon
este 6 óra 40 perczkor.

Első menet Ujvidékről márczius 21-én.

Érvényes az 1900. évi hajózási megnyitástól a további intézkedésig.

UJVIDÉK, 1900. február havában.

Az ügynökség.

TÉLI MENETREND.

Érvényes 1899. évi október hó 1-ső napjától.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Gyors vonat		Vegyes vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10	20	7	35			2	40
Szabadka érk.	4	09	1	—			5	57
" ind.	5	40	1	46	4	—	6	09
Hegyes-Feketeh. érk.	6	57	2	57	6	02	6	57
" ind.	7	02	2	58	6	07	6	58
Verbász érk.	7	17	3	13	6	30	7	10
" ind.	7	22	3	18			7	11
Ujvidék érk.	8	29	4	14			7	56
" ind.	8	36	4	21			8	03
India érk.	9	42	5	25			8	03
Zimony érk.	10	51	6	32			9	35
" ind.	11	12	6	55			9	50
Belgrád érk.	11	22	7	05			10	—
Belgrád ind.	4	15	8	05			5	31
Zimony érk.	4	26	8	16			5	40
" ind.	4	56	8	50			6	11
India ind.	6	19	10	01			6	—
Ujvidék érk.	7	42	11	07			7	43
" ind.	8	02	11	14			7	50
Verbász érk.	9	07	12	10			8	32
" ind.	9	12	12	13	5	12	8	33
Hegyes-Feketeh. érk.	9	30	12	29	5	37	8	45
" ind.	9	33	12	30	5	42	8	46
Szabadka érk.	10	53	1	45	7	47	9	34
" ind.	11	26	2	20			9	46
Budapest érk.	7	05	7	35			1	05
Hegyes-Feketeh. ind.	8 ⁰⁰	d. e.	—	3 ⁰⁰	d. u.			
Kula	9 ⁰⁰	"	—	4 ⁰⁰	"			
Torzsa	10 ⁰⁰	"	—	4 ⁰⁰	"			
Palánka	11 ⁰⁰	"	—	7 ⁰⁰	este.			
Palánka ind.	5 ⁰⁰	reggel	—	8 ⁰⁰	d. e.			
Torzsa	6 ⁰⁰	"	—	10 ⁰⁰	"			
Kula	7 ⁰⁰	"	—	11 ⁰⁰	"			
Hegyes-Feketeh.	7 ⁰⁰	"	—	12 ⁰⁰	d. u.			
Palánka ind.	3 ⁰⁰	d. u.		Gajdobra ind.	4 ⁰⁰	d. u.		
Gajdobra érk.	3 ⁰⁰	"		Palánka érk.	4 ⁰⁰	"		

Palánka ind. 3⁰⁰ d. u. | Gajdobra ind. 4⁰⁰ d. u.
Gajdobra érk. 3⁰⁰ " | Palánka érk. 4⁰⁰ "

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Csődtömeg-eladás.

Vb. Gruby Salamon ujvidéki kereskedő csődtömegéhez tartozó és a csődleltárban 1—188. t. számok alatt felvet 9669 korona beszerzési és 3511 korona 80 fillér becsértéket képviselő különböző ruhaneműek, cipők, pokróczok és bolti felszerelések az ujvidéki kir. tvszék mint csődbíróságnak 2976/p. 1900. számú végzése értelmében alakult ideglenes csődválasztmány határozata folytán ajánlati verseny útján eladatnak.

Felhivatnak ennél fogva venni szándékozók, hogy zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb április hó 17-én d. u. 5 óráig Dr. Kohn Károly ügyvéd választmányi elnöknel nyujtsák be.

Az ajánlattevők tartoznak a becsérték 10%-át vagyis 351 korona 18 fillért készpénzben bánatpénzül letenni.

A választmány a beérkező ajánlatok felett f. évi április hó 18-án d. u. 3 órakor fog dönteni, de fenntartja magának a jogot a legelőnyösebb ajánlatot is visszautasítani.

A vétel a csődbíróság jóváhagyása után válik joghatályossá.

A netaláni vevő tartozik a megvett árukat a bánatpénz különben elvesztésének és az általa megvett tömegnek az ő veszélyére való újboli eladásának terhe mellett a vételnek a csődbíróság által leendő jóváhagyásától számítandó 3 nap alatt átvenni, azok értékét megfizetni, valamint a vételi illetéket viselni.

A csődválasztmány az áruk minőségeért valamint a leltár helyességeért szavatosságot nem vállal.

Az áruk naponként a hivatalos órákban tömeggondnok közbenjöttével az üzleti helyiségben megtekinthetők.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi április 7-én.

Dr. Lustig Nándor

tömeggondnok.

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Alulírott fakereskedő-czég ajánlja **kitünő minőségű, gömbölyű tölgy- és luczfenyő-szöllőkaróit, jutányos árak** mellett.

ERNST JÁNOS és ROTH
UJVIDÉKEN.

Ártézi fürdő Ujvidéken.

Az ártézi fürdő a vásártéren ujonan felépült. Naponként meleg és hideg kádfürdők, zuhany stb. Egy fürdő ára fürdőruhával **80 fillér.**

Minden liter víz egy milligramm **jódot** tartalmaz, a miért is mint jódvíz mediczinai célokra szolgál. Továbbá van minden liter vízben 500 milligramm **konyhasó** és különféle **carbonatok** vannak, a miért is — tartalmánál fogva — **rheuma, ischias, minden bőrbetegség** stb. ellen orvosilag kipróbálva és ajánlva. A mult évben 15800 személy használta a fürdőt, mely javarészt idegenekből került ki, a kik 8—14 napig használták nagy sikerrel a kurát.

Kiváló tisztelettel

BARFUSZ E.

Betegeknek vigasz.

DUPLA MALÁTASÖR

Szent-István védjegygyel.

Hatásos szer **vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság** és **gyöngeség** ellen, továbbá ajánlva van **lábbadozóknak** és **szoptatónőknek.**

Ajánlják: **Dr. Ángyán, Dr. Ellischer, Dr. Herczel, Dr. Kétli, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer** és **Dr. Liebmann** egyetemi tanár urak.

KAPHATÓ UJVIDÉKEN:

Freud Izidornál, a kőbányai polgári serfözde részvény-társaság képviselője.

TELEFON 70. SZÁM.

TAVASZ 1900.

Női kabátok

Férfi öltönyök

Női gallérok

Férfi felöltők

Leány kabátok

Fiu öltönyök

Leány gallérok

Fiu felöltők

LEGJOBBAN LEHET VENNI

Wiegenfeld és Schreiber

czégnél

UJVIDÉKEN, fő-utca 13. szám

(Popovits M. Testvérek-féle ház.)

D ű s v á l a s z t é k !

O l c s ó á r a k i